

به نام خدا

به یاری خداوند یکتا، دومین همایش بررسی چالش‌ها و راهکارهای مدیریت بیمار-محور دیابت در ایران با حضور مقامات عالی‌رتبه کشور، صاحب‌نظران و سیاست‌گذاران حوزه بهداشت و درمان برگزار شد و مورد استقبال جامعه پزشکی فعال در حوزه مدیریت و درمان دیابت قرار گرفت.

آمارهای جهانی از عدم دسترسی میلیون‌ها نفر از افراد مبتلا به دیابت در سراسر جهان به مراقبت از بیماری و اهمیت مراقبت و پشتیبانی مداوم از خود مراقبتی در پیشگیری از عوارض دیابت خبر می‌دهند. فدراسیون بین‌المللی دیابت در راستای تأکید بر لزوم اقدامات جدی، مؤثر و طولانی‌مدت در پیشگیری و مدیریت دیابت، طی ۳ سال متوالی (۲۰۲۴-۲۶) با شعار جهانی با دیابت خوب زندگی کنیم (Diabetes and well-being) بر دسترسی جامع و همه‌جانبه به سلامت جسمی، سلامت اجتماعی و سلامت روان تأکید کرده است.

دیابت، بزرگ‌ترین اپیدمی بیماری‌های غیر واگیر در جهان و ایران با تخمین دست‌کم ۵۳۷ میلیون مورد ابتلا به دیابت در جهان (تا سال ۲۰۲۱) است که نرخ شیوع فزاینده‌ای دارد. با توجه به نتایج آخرین پیمایش برنامه کشوری دیابت، نرخ رشد ابتلا به دیابت از آمارهای جهانی مقداری بالاتر است و در حال حاضر حداقل ۱۴ درصد جمعیت بالای ۲۵ سال در ایران به دیابت مبتلا هستند که تعدادشان بیش از ۷/۵ میلیون نفر برآورد شده است و این در حالی است که طبق مطالعات انجام‌شده در کشور، از این تعداد افراد مبتلا به دیابت تحت درمان، فقط ۲۰ درصد به هدف کنترل دیابت رسیده‌اند.

از طرفی، جمعیت افراد مبتلا به دیابت نوع ۱ حدود ۱۰۰ هزار نفر تخمین زده شده است که نیازمند دسترسی مکفی و مداوم به ابزارهای استاندارد پایش و مدیریت قند خون مانند نوارهای تست قند، سیستم پایش مداوم قند و انسولین‌های نسل جدید با اثربخشی بالاتر و ریسک کمتر در بروز افت قند هستند.

قابل‌ذکر است که بر اساس مطالعات جهانی، متأسفانه امید به زندگی در گروه بیماران مبتلا به دیابت نوع ۱ در ایران در مقایسه با گروه مشابه در کشورهای توسعه یافته ۱۴ سال کمتر است و حداقل ۷ سال از زندگی آن‌ها با عوارض دیابت سپری خواهد شد.

به‌طورکلی، عوارض بلندمدت دیابت همچون نارسایی کلیه و نیاز به دیالیز، بیماری‌های قلبی عروقی و مغزی، رتینوپاتی، زخم پای دیابتی، قطع اندام و آسیب‌های دهان و دندان برای سال‌های طولانی منجر به تحمیل هزینه هنگفت به بیمار، خانواده و نظام سلامت می‌شود که اکثر این عوارض با مدیریت مناسب قند خون قابل‌پیشگیری هستند. با توجه به سیر فزاینده ابتلا به دیابت، هزینه‌های درمان عوارض کوتاه‌مدت و بلندمدت آن یک زنگ خطر و هشدار قابل‌توجه برای سیستم بهداشت و درمان در کشور به شمار می‌آید.

هدف نهایی ما در انجمن دیابت گابریک و انجمن دیابت ایران به عنوان اعضای رسمی فدراسیون بین‌المللی دیابت، هم‌راستا با برنامه کشوری کنترل دیابت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دسترسی عادلانه و همگانی همه افراد به اهداف همه‌جانبه خود-مدیریتی و به‌روزترین تکنولوژی مدیریت دیابت است. محوریت این اهداف شامل: پایش استاندارد قند خون، انسولین، داروهای خوراکی، آموزش و حمایت روان‌شناختی، سبک سالم زندگی و فعالیت مؤثر اجتماعی در راستای ارتقای کیفیت زندگی، کاهش عوارض و پیشگیری از روند رو به رشد دیابت است.

دستیابی به این هدف بزرگ، مستلزم برنامه‌ریزی و حمایت لایه‌های مختلف دولت در همه سازمان‌ها و بخش‌ها از ریاست سازمان‌های قانون‌گذار و تدوینگر سیاست‌های بهداشتی و درمانی تا بدنه ارائه خدمات تعریف‌شده در این سازمان‌ها می‌باشد.

خواسته‌های انجمن‌های دیابت به نمایندگی از افراد مبتلا به دیابت از سیاست‌گذاران حوزه سلامت احتراماً ضمن تشکر از اقدامات انجام‌شده در راستای قرارگیری افراد دارای دیابت نوع یک و نوع دو در لیست بیماری‌های خاص و صندوق صعب‌العلاج و اختصاص بسته خدمات حمایتی به افراد مبتلا به دیابت، مواردی از چالش‌ها و درخواست انجمن‌های دیابت به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱. دسترسی به تجهیزات خود پایشی قند خون:

- تأمین مکفی و بدون وقفه نوارهای تست قند خون برای همه دستگاه‌های استاندارد و مورد تأیید وزارت بهداشت و درمان. نظارت بر توزیع و قیمت مصوب در اداره کل تجهیزات و ملزومات پزشکی، دسترسی آسان همه افراد در سراسر کشور به دستگاه و نوار تست متنوع و استاندارد
- امکان تهیه نوار تست قند خون برای همه افراد واجد شرایط با نسخه الکترونیک و کسر هزینه مصوب شده در صندوق بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج یا به روش جبران خسارت از صندوق
- تأمین مکفی تکنولوژی پایش مداوم قند (CGM) و برنامه‌ریزی برای پوشش بیمه این تجهیزات برای افراد واجد شرایط
- بازنگری تسهیلات در نظرگرفته شده در مورد تهیه سنسور پایش مداوم قند (CGM) با توجه به اهمیت مدیریت قند در کاهش عوارض دیابت، شامل: افزایش سقف پوشش مبلغ بازپرداخت و سقف تعدادی سنسورها و بازنگری در تعیین افراد واجد شرایط
- در نظر گرفتن تمهیداتی برای کاهش کلی پرداخت از جیب افراد مبتلا به دیابت در تهیه تجهیزات پایش قند خون

۲. تسهیل دسترسی به داروهای استاندارد و امکان حق انتخاب برای پزشک و بیمار:

- تأمین مکفی و بدون وقفه انسولین‌های آنالوگ ژنریک و بیوسیمیلار و نسل جدید در کنار تولید برندهای داخلی با پوشش بیمه پایه و وجود حق انتخاب برای پزشک و بیمار
- تأمین مکفی و بدون وقفه داروهای خوراکی و تزریقی نسل جدید دیابت بر اساس راهنماهای بالینی به روز برای همه افراد در سراسر کشور
- پوشش مناسب بیمه‌های پایه و تکمیلی برای کاهش هزینه داروهای دیابت
- ثبت داروهای تزریقی و خوراکی نسل جدید دیابت نوع ۲ در فهرست رسمی دارویی کشور و تسهیل واردات و تولید داخلی داروهای جدید

۳. شفافیت بخشنامه ها و دستورالعمل ها در حوزه وزارت بهداشت و حوزه سازمانهای بیمه گر:

- دسترسی بهتر درمانگران حوزه دیابت و افراد مبتلا به دیابت به امکاناتی که دولت در قالب تعهدات و منابع برای جامعه دیابت مصوب کرده است.

۴. تبیین نقش فعال برای انجمن‌های دیابت در کمیته کشوری

- حضور نمایندگان انجمن‌ها به عنوان نماینده افراد مبتلا به دیابت در سیاست‌گذاری‌های مرتبط
- امکان ارائه مشاوره تخصصی از طرف انجمن‌ها با توجه به چالش‌ها و نیازهای جامعه دیابتی

۵. ظرفیت‌سازی برای ارائه خدمات آموزشی و درمانی دیابت:

- بازنگری در تعرفه خدمت ویزیت دیابت برای پزشکان معالج دیابت جهت ارائه خدمات تخصصی و جامع
- تعیین تعرفه برای آموزش خود-مراقبتی دیابت
- تسهیل دسترسی به آموزش خود مراقبتی دیابت و توانمندسازی افراد مبتلا به دیابت و به رسمیت شناختن انجمن‌های فعال در حوزه آموزش دیابت
- استانداردسازی آموزش خود-مدیریتی دیابت برای ارائه‌دهندگان خدمات سلامت

۶. حمایت از اشتغال افراد مبتلا به دیابت نوع یک و یا اشتغال خانواده‌های دارای فرزند مبتلا به دیابت نوع یک

می‌باشد. در جهت تسهیل و رفع تبعیض در اشتغال این افراد:

- معافیت از پرداخت حق بیمه کارفرما برای استخدام افراد مبتلا به دیابت نوع یک و یا مادر و پدرهایی که فرزند مبتلا به دیابت نوع یک دارند
- کاهش مالیات حقوق پرداختی افراد مبتلا به دیابت نوع یک و یا مادر و پدرهایی که فرزند مبتلا به دیابت نوع یک دارند

۷. انجام پژوهش‌های روزآمد و کارآمد کشوری در حوزه دیابت برای افزایش کیفیت زندگی:

- طراحی و اجرای پژوهش کشوری در خصوص اپیدمیولوژی و مدیریت دیابت نوع ۱
- به‌روزرسانی مطالعات انجام شده در خصوص اپیدمیولوژی و مدیریت دیابت نوع ۲
- به‌کارگیری نتایج پژوهش‌ها و دستورالعمل‌های کشوری دیابت در سیاست‌گذاری‌های مرتبط